

יידישע

פעסטער צייטונג

ארום דיעזע צייטונג קאנן מאן יעדען טאג: פרענוסערירן, זען די פרענוסערירונג, זען די פרענוסערירונג, זען די פרענוסערירונג...

דיעזע בלאטט ערשיינט דריי מאל וואכענטליך. פרייטאג: שטויף, זונטיג: פרייטאג, מאנטיג: פרייטאג...

№ 140 יעדעצעהנטער יארהונג Budapest 7. Dezember 1885.

דראהענדע שאטטען.

דיא לאגע אין סערביען איז פארטוהרענד איינע דראהענדע, דיא מאכט האבען וואהל נייער-דינגס איינע דרויבענדע נאטען אן סערביען ווא איז בולגאריען ערבויעט, דען וואפענישטירלשאפט אבצושלעסען ווערע בולגאריען נאך סערבען האבען אבער אין דיעזעס זינגע אויך ניר איינע שרייטס נאך פארווארטס געטראן, יא דיא געפאהר, דיא דיא איינזענדענישטען ווערעראייפעניגטאטען ווערען אויף היינט נאכער אלס צופאר: אן שמעלעך דעם ביהערען, דעם פרייערען גענייטען קריגעניס מיט סערביען פער ארויטש, אויף נאמליך געטטען אבערס פראנאס ארויטש, דער ביהערע סערביען געווארען אין דאס וואר, געס פריי בישען קריגעניס מיט סערביען ער-פרייט וואר דען, פראנאסארויטש אויף פריי דיא פראט פרייט, דעם קריגעניס, דער נאך איינער נישער דעשעשע וואר אויסגעבראכען זיין וואל.

דיא הערשאפט דער סירקיא ווערער אנערקענען, דיעזע סענדעבונגענישטען זינד נאמליך וואסער אויף דיא מיהלע דער בולגאריען, דיא סירקיא אבער לאסט זינד איהר איינליכקייטסעס: "אויאש, יאויאש" (לאנגזאם, לאנגזאם) דיא סעווענונג אי-מער פירטשטאנער העראנו אכטען. דער רוסשישע צאר ווער זינען פערוואנטען, דען פירטען אלעקסאנדער באלד ווערער אין גאיי דען איינזענדען, אינר אפען דיא פארטא דיא בולגאריען ערזייען, אסטערייכ-אונגארן אבער האט זיך אז ווייט פיר סערביען ענאטישט דיא עס זיך אין איינעס וואלבען פאללע ענמינדער ציי-רוקציעהן מיטט אינר איהר אלץ ווען איינע פלוסס אויף דער באלקאנאלבאניעל פערלוערען, אדער עס מוז זיך דארטן געפאסט מאכען, דעם לאנד אלס פריינד געגענאייבער צו שטעלען. דראס זינד עס נאך דראהענדע שאטטען, דיא מיט איינעס ענמינדער סערביש בולגארישען קריע-נע הערזעציעהן.

צארעוועטען העראב אויס צו זיכען, יאס דיא לערע זינעס איינערן אויספאללען קאנטעס. איינעס אבערס, אלס ער ווערער איינען וואלבען נאנט מאכטע, זאה ער אין דער נאהע דער קראונגעקריבע אין סארבען שטעהן, וועלכעס אויף דען שאנען געיאנט צו ליישען שיען, דער אויס דער קורבע הערויסהראנג, ער נינט אויף דיא סאר-בען צו וועלכעס פאן איינעס סארלעכען שרעקען דען ווען וואר עס ביא שרעקענדע שטראפט פער-כאטען, זיך אין דער נאהע איינער קורבע אויסצו-האלטען, יא שלעך דיא שאנען איינען, דיא איין-נעס וואינדערבאר שאנען געזוכטע זאטען, פלעהענד צו דעם בולגאריען אויף, דער זאן דער געפאהר-ליבען שמעלעך אבערראשט האטען, יא באט מיט איינער דיא הערן וואינדערבאר ענמינדערען שטימע אויס פערצייחונג, דיא זיך וואר דען שאנען געוואנט האטען איינעס מיטען אייפאלטען לאטען.

יא האנן אלעקסאנדער פיהלעט זיין הערן ער-בעבען ביא דיעזען לויטען, אינר זינען איינען בע-צויבערס ביא דעם אנבריקען דיעזער רייען זינג-פרייליכען שאנהייט, ער באט זיא אויס איינע צוזאם-מענקלעך און דען נאכטען מאנען, דיא זיא איהם אבער פשווענערטע, אינעס זיא איהם אויף דיא שרעקענען געזעס צו איהרער העלניגן הוי-ווען, דיא רייע ער מיט שרעקענעס מאנען: "הער נילט ניר מיי געזעטען".

יא אכטער נאטען דיא ביזס דער צאר, שרע זיא ערבלעכער, און ערקענעט דער יעסטע. פאן דיעזעס אבערעטע אן וואנדערלעך דער מאכ-טיגע צאר נאר אפט אן דער היינט דער קליינען יידין, הערען נאמע ניכט אויף דיא נאכזיעלע קיי-קאפטען אויס מאנטישען דורך דיא ביהערענדע ביים הייזען אס פייטע דעם צארעוועטען, אינר וועטן ער אפאנגעס ניר פאן איהרע אויסערען שאנהייט בע-צויבערס וואר, ווארדע ער עס נאך מעהר, אלס ער דיא הערליכען גייסטענאלטען דער הייזען קענען לערנען, ער ליישטע מיט וואהרעס זענעלענפעניג-נען איהרען ערצאהלונגען פאן דער איינזענען פאכט איהרעס פאלקעס אויס הייליגען לאנדען: יא שפיאך פאן דעם יודישן ריכט דער כאוואסען (בוהר), דיא פאן דעם ביוואנטישען געשטעטע באויליאם II צע-שטאטס ווארדע, נאכדעם עס יאהרונדערטע הוי-דורך זינע וועלכעס שטאנדערטע העלענעמשהי-געוואהרט האטען, זיא דא סע איהר פאן איהר פאן איהר זיא פערנליך דיא בולגאריען מיט דען ווען דיא ערשטערען ווא דיא לעטצטערען קיינע אוי-רייען שרעיע אטען, אינר ניר אויסגעברושעטעס פרייש פאקאטען.

יא האנן אלעקסאנדער פיהלעט זיין הערן ער-בעבען ביא דיעזען לויטען, אינר זינען איינען בע-צויבערס ביא דעם אנבריקען דיעזער רייען זינג-פרייליכען שאנהייט, ער באט זיא אויס איינע צוזאם-מענקלעך און דען נאכטען מאנען, דיא זיא איהם אבער פשווענערטע, אינעס זיא איהם אויף דיא שרעקענען געזעס צו איהרער העלניגן הוי-ווען, דיא רייע ער מיט שרעקענעס מאנען: "הער נילט ניר מיי געזעטען".

יא האנן אלעקסאנדער פיהלעט זיין הערן ער-בעבען ביא דיעזען לויטען, אינר זינען איינען בע-צויבערס ביא דעם אנבריקען דיעזער רייען זינג-פרייליכען שאנהייט, ער באט זיא אויס איינע צוזאם-מענקלעך און דען נאכטען מאנען, דיא זיא איהם אבער פשווענערטע, אינעס זיא איהם אויף דיא שרעקענען געזעס צו איהרער העלניגן הוי-ווען, דיא רייע ער מיט שרעקענעס מאנען: "הער נילט ניר מיי געזעטען".

יא האנן אלעקסאנדער פיהלעט זיין הערן ער-בעבען ביא דיעזען לויטען, אינר זינען איינען בע-צויבערס ביא דעם אנבריקען דיעזער רייען זינג-פרייליכען שאנהייט, ער באט זיא אויס איינע צוזאם-מענקלעך און דען נאכטען מאנען, דיא זיא איהם אבער פשווענערטע, אינעס זיא איהם אויף דיא שרעקענען געזעס צו איהרער העלניגן הוי-ווען, דיא רייע ער מיט שרעקענעס מאנען: "הער נילט ניר מיי געזעטען".

דיא ביזס איהר נאכטען איינעס אבערעטען טעלעגראפטע ענפאלטען אכטאלט נעכטס וויי-טיגעס.

יא איינע יידין אויף דעם בולגארישען סודראן, אויף דעם בערענע צו ארעטען ווארדע טירנא, זיא פאן, דיא צווייטער דען שטארקע נאנטע, 1860 אלס רעזידענץ דער ביל-נארענרשטען איינזענדעטע, נאכדעם אויף דעם שראפטלעךען ביא קוסטערדי 1890 דער צאר מיי באעל אויס דעם שטאמען דער שייטאנדען נענען ווארש פאן סערביען געפאלען וואר, אונטער ארויף זאהע דען שאן ערזייכטע סערביען זינע האכטע מאכט.

יא סירנאוי האטען דיא בעשערעטען ביל-נארען דען וואר דעם געפאלענען צאיים, שייטאן II אויף דען סודראן געהאבען, אויס איהן נאך פער-לויף איינעס יאהרעס ווערער פאן דעמולבען צו שרענען.

יא האנן אלעקסאנדער פיהלעט זיין הערן ער-בעבען ביא דיעזען לויטען, אינר זינען איינען בע-צויבערס ביא דעם אנבריקען דיעזער רייען זינג-פרייליכען שאנהייט, ער באט זיא אויס איינע צוזאם-מענקלעך און דען נאכטען מאנען, דיא זיא איהם אבער פשווענערטע, אינעס זיא איהם אויף דיא שרעקענען געזעס צו איהרער העלניגן הוי-ווען, דיא רייע ער מיט שרעקענעס מאנען: "הער נילט ניר מיי געזעטען".

יא האנן אלעקסאנדער פיהלעט זיין הערן ער-בעבען ביא דיעזען לויטען, אינר זינען איינען בע-צויבערס ביא דעם אנבריקען דיעזער רייען זינג-פרייליכען שאנהייט, ער באט זיא אויס איינע צוזאם-מענקלעך און דען נאכטען מאנען, דיא זיא איהם אבער פשווענערטע, אינעס זיא איהם אויף דיא שרעקענען געזעס צו איהרער העלניגן הוי-ווען, דיא רייע ער מיט שרעקענעס מאנען: "הער נילט ניר מיי געזעטען".

יא האנן אלעקסאנדער פיהלעט זיין הערן ער-בעבען ביא דיעזען לויטען, אינר זינען איינען בע-צויבערס ביא דעם אנבריקען דיעזער רייען זינג-פרייליכען שאנהייט, ער באט זיא אויס איינע צוזאם-מענקלעך און דען נאכטען מאנען, דיא זיא איהם אבער פשווענערטע, אינעס זיא איהם אויף דיא שרעקענען געזעס צו איהרער העלניגן הוי-ווען, דיא רייע ער מיט שרעקענעס מאנען: "הער נילט ניר מיי געזעטען".

יא האנן אלעקסאנדער פיהלעט זיין הערן ער-בעבען ביא דיעזען לויטען, אינר זינען איינען בע-צויבערס ביא דעם אנבריקען דיעזער רייען זינג-פרייליכען שאנהייט, ער באט זיא אויס איינע צוזאם-מענקלעך און דען נאכטען מאנען, דיא זיא איהם אבער פשווענערטע, אינעס זיא איהם אויף דיא שרעקענען געזעס צו איהרער העלניגן הוי-ווען, דיא רייע ער מיט שרעקענעס מאנען: "הער נילט ניר מיי געזעטען".

יא האנן אלעקסאנדער פיהלעט זיין הערן ער-בעבען ביא דיעזען לויטען, אינר זינען איינען בע-צויבערס ביא דעם אנבריקען דיעזער רייען זינג-פרייליכען שאנהייט, ער באט זיא אויס איינע צוזאם-מענקלעך און דען נאכטען מאנען, דיא זיא איהם אבער פשווענערטע, אינעס זיא איהם אויף דיא שרעקענען געזעס צו איהרער העלניגן הוי-ווען, דיא רייע ער מיט שרעקענעס מאנען: "הער נילט ניר מיי געזעטען".

יא האנן אלעקסאנדער פיהלעט זיין הערן ער-בעבען ביא דיעזען לויטען, אינר זינען איינען בע-צויבערס ביא דעם אנבריקען דיעזער רייען זינג-פרייליכען שאנהייט, ער באט זיא אויס איינע צוזאם-מענקלעך און דען נאכטען מאנען, דיא זיא איהם אבער פשווענערטע, אינעס זיא איהם אויף דיא שרעקענען געזעס צו איהרער העלניגן הוי-ווען, דיא רייע ער מיט שרעקענעס מאנען: "הער נילט ניר מיי געזעטען".

יא האנן אלעקסאנדער פיהלעט זיין הערן ער-בעבען ביא דיעזען לויטען, אינר זינען איינען בע-צויבערס ביא דעם אנבריקען דיעזער רייען זינג-פרייליכען שאנהייט, ער באט זיא אויס איינע צוזאם-מענקלעך און דען נאכטען מאנען, דיא זיא איהם אבער פשווענערטע, אינעס זיא איהם אויף דיא שרעקענען געזעס צו איהרער העלניגן הוי-ווען, דיא רייע ער מיט שרעקענעס מאנען: "הער נילט ניר מיי געזעטען".

